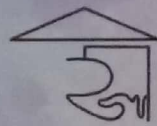

मराठी साहित्य

रूप आणि रंग

संपादक

डॉ. सतीश कामत

शब्दालय प्रकाशन

● *Marathi Sahitya : Rup Ani Rang*
Sampadak : Dr. Satish Kamat

● मराठी साहित्य : रूप आणि रंग
संपादक
डॉ. सतीश कामत

● © सर्व हक्क सुरक्षित

● प्रकाशक
सुमती लांडे
शब्दालय प्रकाशन,
पोस्ट बॉक्स क्रमांक ९०, वॉर्ड ७,
श्रीरामपूर - ४१३ ७०९
दूरभाष: ०२४२२-२१०४२५
भ्रमणध्वनी : ९८२२००८७९६,
९८२२५२५४४४

● प्रकाशन क्रमांक : ६१५

● प्रथम आवृत्ती : जानेवारी २०२३

● मुखपृष्ठ रचना : कृष्णा माळवे

● अक्षरजुळणी :
अक्षर कॉम्प्युटर, श्रीरामपूर

● मुद्रक
समर्थ ऑफसेट, पुणे

● मूल्य : ३२० रुपये

● ISBN : 978-81-959792-5-7

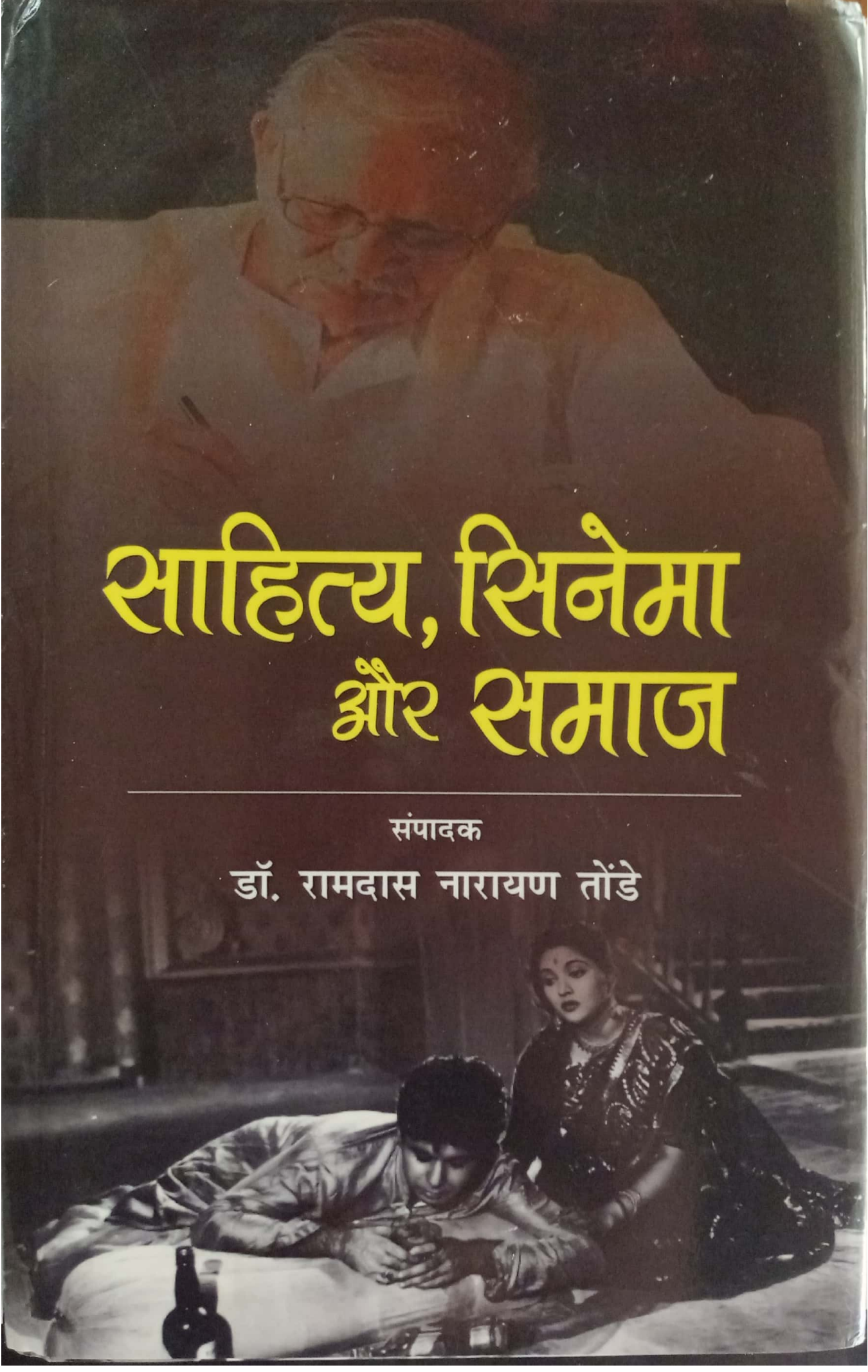
'मराठी साहित्य : रूप आणि रंग' या पुस्तकातील सर्व मते आणि अभिप्राय संबंधित लेखकांचे असून त्याच्याशी संपादक, प्रकाशक, मुद्रक व वितरक सहमत व जबाबदार असतीलच असे नाही.

email-shabdalya@gmail.com
www.shabdalya.com www.facebook.com/shabdalya
Bookganga, Flipkart, Amazon Kindle

या वेबसाईटवर पुस्तके व ई-बुक्स ऑनलाईन खरेदीसाठी उपलब्ध

अनुक्रम

प्रास्ताविक	७
१. नाटक : तात्त्विक स्वरूप व वाटचाल डॉ. सुभाष पाटील	९
२. 'देवबाभळी' : मनात रुतलेल्या काट्याची वेदना डॉ. संदीप कदम	३९
३. 'देवबाभळी' : स्त्रीमनाचे पदर उलगडणारे संगीत नाटक डॉ. निवृत्ती कार्वेकर	५७
४. 'माझं घर' : बाईपण लादलेल्या स्त्रीचे जीवन चितारणारे नाटक डॉ. गिरीश मोरे	६६
५. ललितगद्य : तात्त्विक स्वरूप व वाटचाल डॉ. सतीश कामत	८६
६. 'परिपूर्ति' : चिंतनगर्भ लेखांचा लालित्यपूर्ण आविष्कार डॉ. सतीश कामत	९९
७. 'चर्चबेल' : वेदनांच्या यातनांचा डोह डॉ. बाळासो सुतार	१२५
८. मराठी कथा : स्वरूप आणि संकल्पना डॉ. अनिल बांगर	१४३
९. मराठी कथेची विकासात्मक वाटचाल डॉ. भाऊसाहेब नन्नवरे	१५७
१०. 'कथारंग' : आशयाचे नवरंग उलगडणारा संग्रह डॉ. विकास पाटील	१६७
११. 'काव्यरंग' : सामाजिक बदलाची सूचक नोंद डॉ. राजाराम राठोड	१८६
लेखक परिचय	२०३

साहित्य, सिनेमा और समाज

संपादक

डॉ. रामदास नारायण तोंडे

ए.आर. पब्लिशिंग कंपनी

के-37, अजीत विहार, दिल्ली-110084

फ़ोन : 9968084132, 7982062594

e-mail: arpublishingco11@gmail.com

SAHITYA, CINEMA AUR SAMAJ

Edited by Dr. Ramdas Narayan Tonde

ISBN : 978-93-94165-72-4

Cinema

© संपादक

प्रथम संस्करण : 2024

मूल्य : ₹ 595/-

ले-आउट : शेष प्रकाश शुक्ल

मोबाइल : 97-16-54-35-13

इस पुस्तक के किसी भी अंश को किसी भी माध्यम में प्रयोग करने के लिए प्रकाशक व लेखक से अनुमति लेना अनिवार्य है।

कॉम्पैक्ट प्रिंटर, दिल्ली-110 032 में मुद्रित

25. हिंदी सिनेमा, साहित्य और समाज —डॉ. अशोक पांडुरंग सरवदे	193
26. भारत में हिंदी सिनेमा का उद्भव और विकास —रानी अनिक चंद्र मिश्रा	200
27. साहित्य और सिनेमा —डॉ. संदीप बलवंत देवरे	207
28. हिन्दी के विकास में हिन्दी सिनेमा का योगदान —डॉ. बजरंग चौहान	211
✓ 29. परिवर्तन कामी हिंदी सिनेमा —डॉ. संतोष रघुनाथराव रायवोले	215 ✓
30. बाल केन्द्रित सिनेमा और गुलजार —सारिका मूँदड़ा	221
31. सोशल मीडिया, साहित्य और सिनेमा —प्रा. रेखा संतोष झा	229
32. फिल्म समीक्षा —डॉ. वणीश्री बुग्गी	236
33. 'आंधी' सिनेमा में नारी चेतना —डॉ. स्वाति वसंतराव शेलार	242
34. साहित्य और सिनेमा —प्रो. डॉ. पाटील पी.एस.	247
35. देश विभाजन पर आधारित टोबा टेक सिंह कहानी के फिल्म रूपांतरण में मूल्यबोध —उज्वलाबाई निंबा पाटील	251
36. हिंदी सिनेमा और जीवन मूल्य —मिर्जा रियाजुन्निसा रमजान बेग	256
37. 21वीं सदी में हिंदी सिनेमा : दशा और दिशा —प्रा. सुनिल कुमार सुरजलाल जैस्वाल	262
38. डॉ. राही मासूम रजा का साहित्य और हिंदी सिनेमा —प्रा. डॉ. शेख आर. वाय.	266

साहित्य में राष्ट्रबोध के स्वर

सम्पादक

डॉ. एकादशी जैतवार-भैरम

प्रा. जागृति मनोज सिंह

परिकल्पना

© सम्पादकाधीन

प्रथम संस्करण : 2023

ISBN : 978-93-95104-13-5

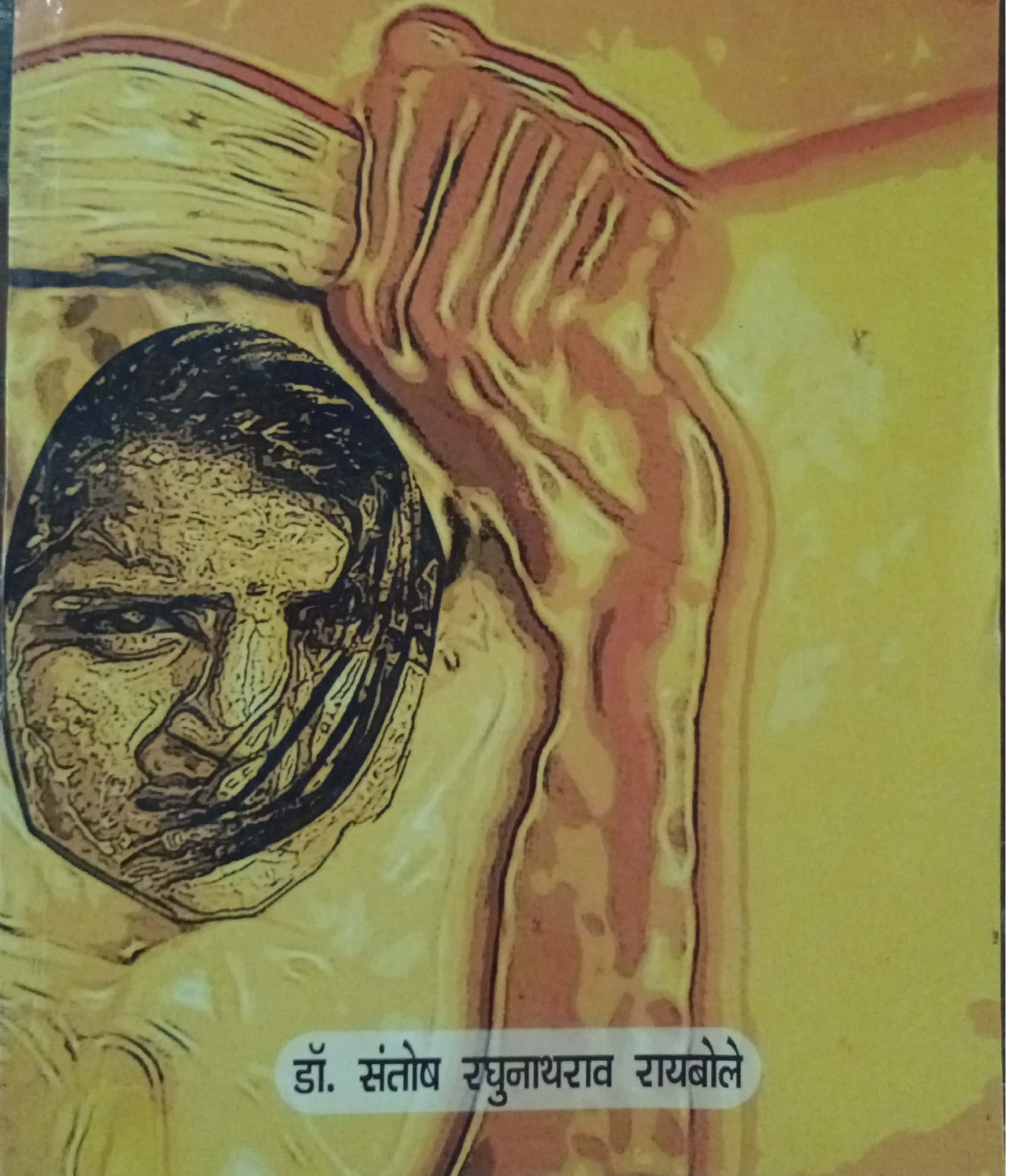
मूल्य : ₹ 495

शिवानंद तिवारी द्वारा परिकल्पना, के-37, अजीत विहार, दिल्ली-110084
से प्रकाशित और शेष प्रकाश शुक्ल, दिल्ली से टाइप सेट होकर
कम्प्यूट प्रिंटेर्स, दिल्ली-110032 में मुद्रित

अनुक्रम

संपादकीय	3
स्वतंत्रता संग्राम और निराला का राष्ट्रवादी काव्य चिंतन —डॉ. शकर मुनि राय	11
स्वतंत्रता संघर्ष में हिन्दी साहित्य का अवदान —डॉ. टीकमणि पटवारी	17
स्वातंत्र्य समर में हिन्दी कविताओं की भूमिका —डॉ. लालचंद सिन्हा	24
स्वतंत्रता संघर्ष में सुभद्राकुमारी चौहान का अवदान —डॉ. संजीवकुमार नरवाडे	37
स्वतंत्रता संघर्ष में कालजयी कृतियों की भूमिका —डॉ. सुनीता शशिकांत तिवारी	45
भारत-भारती में राष्ट्रबोध के स्वर —डॉ. लखेश्वर चन्द्रवंशी 'लखेश'	50
दिनकर और कुसुमाग्रज के काव्य में राष्ट्रबोध के स्वर —डॉ. सुमित सिंह	57
स्वतंत्रता संघर्ष में हिन्दी साहित्य का योगदान —डॉ. संतोष रायवोले	65
सुभद्राकुमारी चौहान की कविताओं का स्वतंत्रता संग्राम में योगदान —गजानन सुरेश वानखेडे	70
स्वतंत्रता संघर्ष में हिन्दी साहित्य की भूमिका —डॉ. राजकुमारी यादव	74
स्वतंत्रता संघर्ष में हिन्दी सिनेमा का अवदान —नितीन मोहीत सेलोकर	81

साहित्य , सिनेमा और जनसंचार माध्यम

डॉ. संतोष रघुनाथराव रायबोले

ISBN : 978-81-904851-6-6

प्रथम संस्करण : 2023

© लेखक

प्रकाशक :

भारतीय प्रकाशन गृह

डी-579, गली नं.15,
भजनपुरा, दिल्ली- 110053

वितरक :

आर. के. पब्लिकेशन

मरीन लाइंस, मुम्बई- 400 002

फोन : 9022 521190 / 9821 251190

E-mail : publicationrk@gmail.com

www.rkpublication.in

मूल्य : ₹ 250/-

अक्षर संयोजन : राजेन्द्र मिश्र

आवरण : बंसीलाल परमार

Sahitya, Cinema Our Jansanchar Madhyam by
Dr. Santosh Raghunathrao Raibole

जगाचं ज्ञानपीठ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

संपादन
प्रा. अशोककुमार दवणे

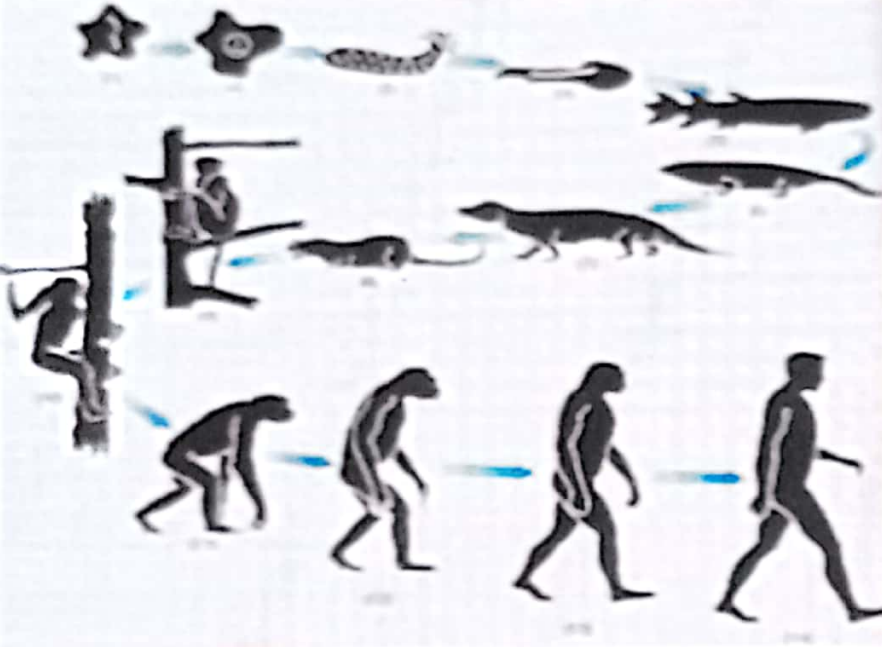
- ISBN : 978-93-85115-58-5
- प्रकाशन क्र: ९११
Jagach Dnyanpith
Dr. Babasaheb Ambedkar
- जगाचं ज्ञानपीठ
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
संपादन :
प्रा. अशोककुमार दवणे
- प्रकाशक :
प्रा. अशोककुमार दवणे
शब्ददान प्रकाशन
सवितानगर, तरोडा (खु), नांदेड.
मो. 9890381958.
Email : ashokkumardawane@gmail.com
- सर्वाधिकार : प्रकाशकाधीन
- प्रथमावृत्ती : २४ ऑक्टोबर २०२३
धम्मचक्र प्रवर्तन दिन
- मुद्रक :
रुद्रायणी ऑफसेट, औरंगाबाद.
- अक्षरजुळवणी :
श्री कॉम्प्युटर्स, कैलासनगर, नांदेड.
- मुद्रितशोधक : चंद्रप्रकाश गायकवाड, नांदेड.
- मुखपृष्ठ : संतोष घोंगडे, पुणे
- किंमत : ६०० रू.

२७. वेटिंग फॉर विजा: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या खडतर अनुभवांचा २०२
प्रा. डॉ. विठ्ठल जायभाये, सोनपेठ, गंगाखेड
२८. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जात निर्मूलनासंबंधी विचार कार्य २१०
प्रा. डॉ. मारोती कसाब, अहमदपूर, जि. लातूर
२९. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची पत्रकारिता व आंबेडकरी वृत्तपत्रसृष्टी २१५
प्रा. डॉ. अशोक कांबळे, यवतमाळ
३०. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या बौद्ध धम्मातील मानवतावादाचे २२१
प्रा. डॉ. सुनीलचंद्र सोनकांबळे, धर्माबाद, जि. नांदेड
३१. ग्रंथप्रेमी: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर २२९
प्रा. डॉ. भास्कर पाटील, अकोला
३२. कलासक्त: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर २३८
प्रा. डॉ. अशोक इंगळे, अकोला
३३. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे पाली भाषेतील योगदान २४६
प्रा. उषा काळे, पुणे
३४. मानवी स्वातंत्र्याचे महानायक डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर २५४
प्रा. डॉ. राजेंद्र गोणारकर, नांदेड
३५. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि भाषावार प्रांतरचना २५७
प्रा. डॉ. संतोष हंकारे, राणीसावरगाव, ता. गंगाखेड
३६. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे दलितेतर सहकारी २६६
सुधाकर लोमटे, उमरखेड
३७. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि गोपाळबाबा वलंगकर २७४
डॉ. प्रेम हनवते, बार्टी, पुणे
३८. संत साहित्य आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर २७९
प्रा. डॉ. गजानन लोहवे, यवतमाळ
३९. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व हिंदू कोड बिल आणि भारतीय स्त्री २८५
प्राचार्या अस्मिता दारुंडे- भगत, हिंणघाट, जि. वर्धा
४०. कृष्णाजी केळुसकर गुरुजी व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर २९७
प्रा. डॉ. राज ताडेरव, फोंडाघाट, जि. सिंधुदुर्ग
४१. इतिहासकार: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ३०३
प्रा. डॉ. संतोष बनसोड, बडनेरा, जि. अमरावती
४२. भारतीय रिपब्लिकन पक्ष ३०७
प्रा. डॉ. कोंडवा हाटकर, औरंगाबाद

ISBN: 978-93-94819-93-1

मानवी भूगोलाचा परिचय

2024

लेखक

प्रा. डॉ. राजाराम पाटील

प्रा. राजकुमार कांबळे

प्रा. सौ. अनुपमा कांबळे

वृद्धी आणि विकासाचे अर्थशास्त्र

(ECONOMICS OF GROWTH AND DEVELOPMENT)

तृतीय वर्ष कला (TYBA) सत्र - V - पेपर क्रमांक VIII

आंतरराष्ट्रीय अर्थशास्त्र

(INTERNATIONAL ECONOMICS)

तृतीय वर्ष कला (TYBA) सत्र - VI - पेपर क्रमांक XIV

डॉ. बालाजी सुरवसे

युवराज विठ्ठलराव महालिंगे

डॉ. मनीषा रा. सामंत

संजय बाबुराव महाजन

डॉ. यशवंत हरिश्चंद्र उलवेकर

SHETH
PUBLISHERS PVT. LTD.

Sheth Publishers Private Limited

Our Foot Prints

- Regd. Office & Show Room** : Unit No. 4, Ground Floor, Lalwani Industrial Estate,
14, G.D. Ambekar Marg, Wadala, Mumbai – 400 031.
☎ (022) 6662 4553 / 6662 4554 FAX : 6662 4556
Email : orders@shethpublishers.com
- Goa** : 'PALLAV-KUNJ', Borda, Margao, Goa, ☎ (0832) 2733436
- Nagpur** : Shreeniwas Apt., Mukundraj Lane, Opp. Dharampeth Mahila Bank,
Walker Road, Mahal, Nagpur – 440 002.
☎ (0712) 2737052
- Bhavnagar** : Shah & Co. High Court Road, Bhavnagar (Gujarat). ☎ (0278) 2516679

ISBN - 978-93-5576-658-8

© Authors

First Edition : **January, 2023**

The book is strictly written according to the new syllabus available at the time of printing.

Every possible effort has been made to avoid errors and omissions in this publication by the Authors and the Publishers. In spite of this effort, some typographical errors might have crept in. Any mistake, error or discrepancy noted may be brought to our notice which shall be taken care of in the forthcoming edition. It is hereby notified that neither the Author nor the Publishers or seller will be liable for any damage or loss to anyone, in any manner, there from. It is suggested that to avoid any doubt the reader should cross-check all the facts, law and contents of the publication with original Government publication or notifications wherever applicable.

The text of this publication, or any part thereof, may not be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, storage in an information retrieval system, or reproduced on any disc, tape, perforated media or other information storage device, etc., otherwise, without the prior written permission of the publisher and author. No key to this book can be prepared without the prior written permission of the Publishers. Any violation will invite prosecution legal action under the Indian Copyright Act.

This book is sold subject to the condition that it shall not by way of trade or otherwise, be lent, resold, hired out or circulated.

For binding mistakes, misprints or for missing pages, etc., the publishers' liability is limited to replacement within one month of purchase by similar edition. All expenses in this connection are to be borne by the purchaser.

All disputes are subject to jurisdiction of courts, tribunals and forums at Mumbai only.

Published & Printed by : Sheth Publishers Private Ltd., Unit No. 4, Ground Floor,
Lalwani Industrial Estate, 14, G.D. Ambekar Marg, Wadala, Mumbai – 400 031.
☎ 6662 4553 / 6662 4554 FAX : 6662 4556.

मुंबई विद्यापीठ
दूर व मुक्त अध्ययन संस्था

तृतीय वर्ष कला (अर्थशास्त्र)
सत्र - VI (CBCS)

आर्थिक विचारांचा इतिहास - II

विषय कोड: ECOHETB606

प्राध्यापक डॉ. डी. टी. शिर्के स्थानापन्न कुलगुरु मुंबई विद्यापीठ, मुंबई	प्राध्यापक प्रकाश महानवर संचालक दूर व मुक्त अध्ययन संस्था मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
---	---

प्रकल्प समन्वयक	: प्रा. राजश्री पंडित सहाय्यक प्राध्यापक व सहाय्यक संचालक प्रभारी वाणिज्य विभाग प्रमुख दूर व मुक्त अध्ययन संस्था, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.
अभ्यास समन्वयक	: डॉ. प्रतीक्षा नारायण टिकर सहाय्यक प्राध्यापक (अर्थशास्त्र) दूर व मुक्त अध्ययन संस्था, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.
संपादक	: डॉ. बालाजी अण्णासाहेब सुरवसे सहाय्यक प्राध्यापक आणि प्रमुख, अर्थशास्त्र विभाग, कला व वाणिज्य महाविद्यालय फोंडाघाट, ता. कणकवली, जि.-सिंधुदुर्ग.
लेखक	: प्रा. शुभांगी वर्तक रामनिरंजन झुनझुनवाला कॉलेज, घाटकोपर (पश्चिम), मुंबई - ४०००८६ डॉ. सुरेश एकनाथ घुमटकर सहयोगी प्राध्यापक आणि प्रमुख, विभाग अर्थशास्त्र, बलभीम कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, बीड - ४३११२२ डॉ. गोपाल एकनाथ घुमटकर सहाय्यक प्राध्यापक (अर्थशास्त्र) दूर व मुक्त अध्ययन संस्था, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई. डॉ. प्रतीक्षा नारायण टिकर सहाय्यक प्राध्यापक (अर्थशास्त्र) दूर व मुक्त अध्ययन संस्था, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

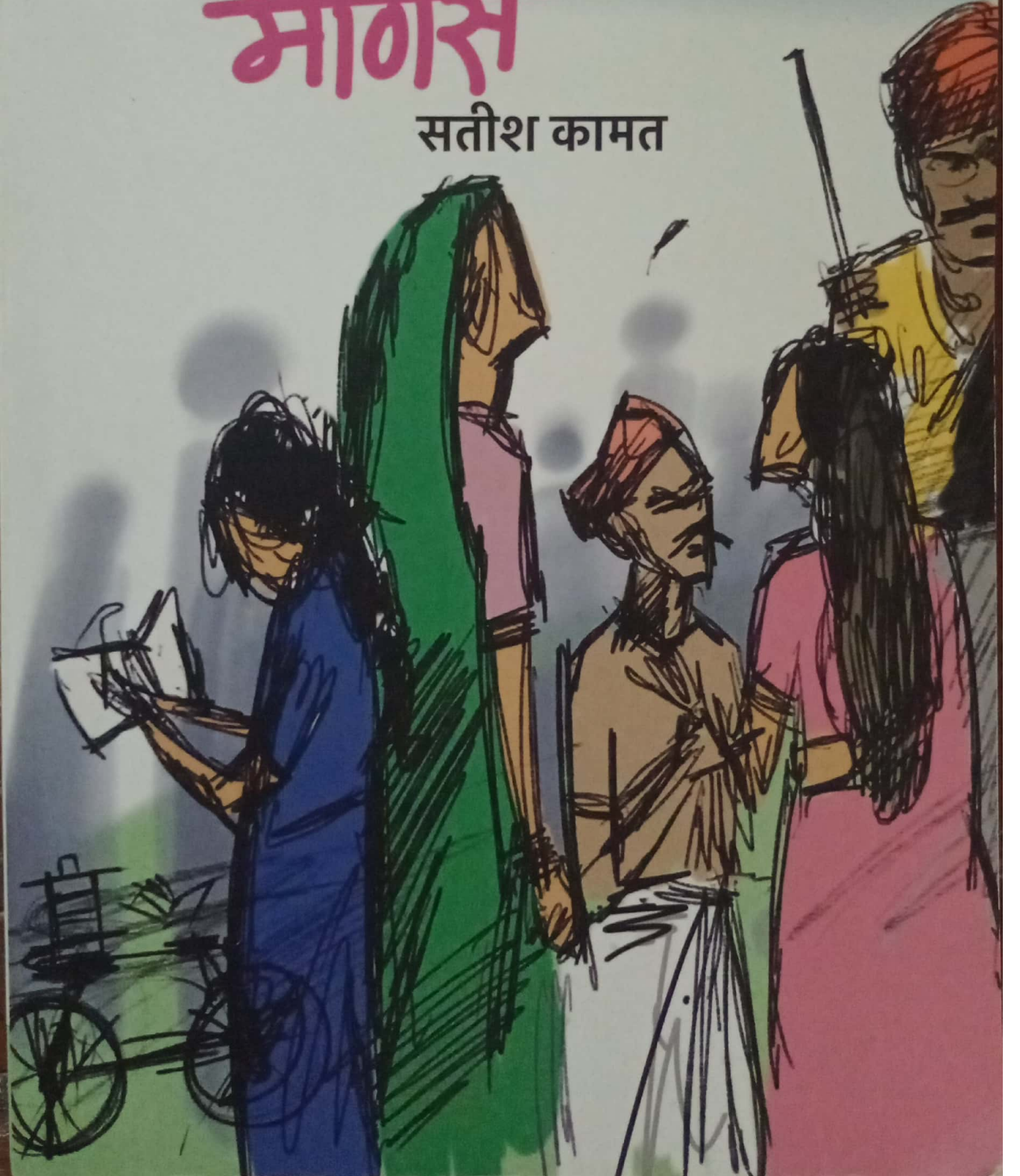
एप्रिल २०२३, मुद्रण - १

प्रकाशक संचालक, दूर आणि मुक्त अध्ययन संस्था. मुंबई विद्यापीठ, विद्यानगरी, मुंबई- ४०० ०९८.
--

अक्षर जुळणी आणि मुद्रण मुंबई विद्यापीठ मुद्रणालय विद्यानगरी, मुंबई
--

भवतालची माणसं

सतीश कामत

- *Bhavtalchi Manasa*
Satish Kamat
- भवतालची माणसं
सतीश कामत
- © अनुपमा सतीश कामत
३०५७, हवेलीनगर, फोंडाघाट,
ता. कणकवली, जि. सिंधुदूर्ग ४१६६०१
- प्रकाशक
सुमती लांडे
शब्दालय प्रकाशन,
पोस्ट बॉक्स क्रमांक ९०, वॉर्ड ७,
श्रीरामपूर - ४१३ ७०९
भ्रमणध्वनी : ९८२२००८७९६, ९८२२५२५४४४
- प्रकाशन क्रमांक : ७२१
- प्रथम आवृत्ती : १२ डिसेंबर २०२३
- मुखपृष्ठ रचना : मंगेश कांबळे, हुपरी
- अक्षरजुळणी : अक्षर कॉम्प्युटर, श्रीरामपूर
- मुद्रक : समर्थ ऑफसेट, पुणे
- मूल्य : २६० रुपये
- ISBN : 978-81-970934-1-8

email-shabdalaya@gmail.com
www.shabdalaya.com www.facebook.com/shabdalaya
Bookganga, Flipkart, Amazon Kindle

या वेबसाईटवर पुस्तके व ई-बुक्स ऑनलाईन खरेदीसाठी उपलब्ध